

İKV BİLGİ NOTU

AP VE KONSEYDEN SİBER GÜVENLİK KURALLARINI GÜÇLENDİRMEYE YÖNELİK YENİ ADIMLAR

Sema Nur Yeni yıldız, İKV Uzman Yardımcısı

AP ve AB Konseyi, 13 Mayıs 2022 tarihinde, Birlik Genelinde Yüksek Düzeyde Ortak Siber Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönerge-NIS2 Yönergesi üzerinde siyasi uzlaşmaya vardı. Kamu ve özel sektörün de dâhil edilerek AB genelinde ortak bir siber güvenlik anlayışının uygulanmasını benimseyen NIS2 Yönergesi, AB çapında siber güvenlik ve dayanıklılığın güçlendirilmesini ve Üye Devletler arasında daha güçlü iş birliği ve risk yönetimini hedefliyor. NIS2 Yönergesi üzerindeki siyasi uzlaşmanın ardından resmî onaya sunulması bekleniyor.

AB, 6 Temmuz 2016 tarihinde, Ağ ve Bilgi Güvenliği Yönergesi¹ (*Network and Information Security*-NIS Yönergesi) ile AB ekonomisi ve toplum için hayati önem taşıyan ağ ve bilgi sistemlerinin güvenliğini sağlamak ve Tek Pazar'ın işleyişini iyileştirmek amacıyla bir dizi kural ve önlem belirlemiştir. Ancak, Avrupa Komisyonu tarafından Aralık 2020'de sunulan etki değerlendirme raporunda², ilk yatay AB siber güvenlik yasası olarak adlandırılan NIS Yönergesi'nin, AB'de faaliyet gösteren işletmelere yönelik siber dayanıklılık sağlamadığı, Üye Devletler ve sektörler arasında dengesiz ve tutarsız bir dayanıklılık sağladığı ve siber alan için farkındalığın ve ortak bir yanıt verme kapasitesinin eksik olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, COVID-19 salgını ile hızlanan dijital dönüşümle birlikte siber alanın sunduğu tehditlerle mücadele etme ihtiyacının artmasının ardından Avrupa Komisyonu, 16 Aralık 2020 tarihinde, yeni Siber Güvenlik Stratejisi'nin bir parçası olarak siber alanın sunduğu risk ve tehditlere karşı yenilikçi yanıtlar sunabilecek, ağ ve bilgi sistemlerinin siber güvenliğine ilişkin yeni kurallar getirecek bir NIS Yönergesi teklifinde bulundu.³

¹ The European Parliament and The Council, Concerning Measures for a High Common Level of Security of Network and information Systems Across the Union, DIRECTIVE (EU) 2016/1148, 6 July 2016, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016L1148&from=EN>

² European Commission, Commission Staff Working Document Executive Summary of the Impact Assessment Report, SWD(2020) 344 final, 16.12.2020, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SWD:2020:0344:FIN:EN:PDF>

³ European Commission, The Cybersecurity Strategy for the Digital Decade, JOIN (2020) 18 final, 16.12.2020 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020JC0018&rid=6>

NIS2 Ne Vaat Ediyor?

AB'nin siber güvenlik mevzuatının en önemli parçasını oluşturan NIS Yönergesi'nin yerini alacak olan NIS2 Yönergesi;

- Avrupa'nın maruz kaldığı siber tehditlere yanıt vermeyi, risk yönetimini sağlamayı ve bu tehditleri önlemeyi hedefliyor.
- Enerji, ulaşım, sağlık ve dijital altyapı gibi temel sektörler başta olmak üzere tüm sektörler için önlemler ve raporlama yükümlülüklerinin getirilmesi planlıyor. Ayrıca NIS'e dâhil olmayan alt yapı, kamu yönetimi ve uzay sektörünün de NIS2 Yönergesi kapsamına dâhil ediliyor.
- Üye Devletlerdeki siber güvenlik önlemlerinin uygulanmasındaki ve siber güvenlik gereksinimlerindeki farklılıkları ortadan kaldırmayı amaçlıyor. Bu farklılığı gidermek için ise uyulması gerekli asgari kurallarla düzenleyici bir çerçeve ve Üye Devletler arasındaki ilgili makamlar arasında etkin iş birliğinin gerçekleşmesi için mekanizmalar oluşturuyor.
- Siber güvenlik yükümlülüklerine tabi sektörlerin ve faaliyetlerin listesinin güncellenerek, yükümlülüklere uyulmaması durumunda yaptırım mekanizmasının devreye girmesini planlıyor.
- Büyük ölçekli siber güvenlik konularını barındıran vakalarda, koordineli bir yönetim ve hızlı bir yanıt verilmesini sağlayacak olan Avrupa Siber Krizler İrtibat Organizasyon Ağı'nın (*EU-CyCLONe*) kurulmasını öngörüyor.
- Yönerge kapsamındaki sektörlerde faaliyet gösteren veya hizmet sağlayan tüm orta ve büyük ölçekli işletmelerin NIS2 hüküm ve yükümlülüklerine tabi olmasını gerektiriyor.
- Savunma veya ulusal güvenlik, kamu güvenliği ve yargı alanlarında faaliyet gösteren kurumlara uygulanamayacağını belirtiyor.
- Kamu kurumlarının siber saldırıların ana hedefi olmasından dolayı, NIS2'nin Üye Devletlerin tüm kamu kurumlarına uygulanacağı ifade ediliyor. Ayrıca Üye Devletlerin, bölgesel ve yerel düzeyde de bu tür kurumlar için NIS2'nin uygulanıp uygulanmayacağına karar verebilmesinin yolunu açıyor.
- Yönerge kapsamında, ortak siber güvenlik düzeyinin yüksek bir seviyeye çıkmasını kolaylaştırmak için eşli öğrenme (*peer-learning*) mekanizmasının başlatılmasını öngörüyor. Böylece siber güvenlik alanında çalışan tarafların birbirlerinden öğrenmesi kolaylaştırılıyor.

- Yönerge kapsamına giren kurum ve işletmeleri, faaliyetleri hakkında raporlamaya mecbur kılarken, aşırı raporlamanın önüne geçmek için de raporlama yükümlülüklerinin kolaylaştırılmasını hedefliyor.

Yukarıda genel hatlarıyla içeriğine değinilen NIS2 Yönergesi'nin, 2022 yılı Mayıs ayının sonlarında onaylanıp AB Resmî Gazetesi'nde yayımlanması bekleniyor. Üye Devletlerin, NIS2 hükümlerini ulusal hukuklarına dâhil etmek için yönergenin kabulünün ardından iki yıl süreleri olacak.